



Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра психології
Мукачівська міська рада
Волинський національний університет ім. Лесі Українки
Поморська академія у Слупську

Становлення особистості: персоногенетичний контекст

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
18-19 травня 2023р.

УДК 159.923.2:159.922(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол №4 від 16.05.2023р.)

C11

Становлення особистості: персоногенетичний контекст: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 18-19 травня 2023р., Мукачево/ Ред. кол. Щербан Т.Д.(гол.ред.) та ін.–Мукачево: Вид-во МДУ, 2023.–121с.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д. психол. н, професор (голова); **Гоблик В.В.** – д. екон. н., професор; **Моргун А.В.** – к. філолог.н., доцент; **Корнієнко І.О.** – д. психол. н, професор; **Брецько І.І.** – к. психолог. н, доцент; **Воронова О.Ю.** – к. психолог. н, доцент.

СЕКЦІЯ 3

ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ЗДОБУВАЧІВ У ПРОЦЕСІ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

УДК 37.018.1:159.9(043.2)

БАРЧІ Б. В., ЗИХОР НАДІЯ
Мукачівський державний університет

ПСИХОЛОГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ

Виховання дітей є найважливішою областю нашого життя. Наші діти є майбутніми громадянами нашої країни і громадянами світу. Вони творитимуть історію. Наші діти є майбутніми батьками і матерями, вони теж будуть вихователями своїх дітей. Наші діти мають вирости прекрасними громадянами, гарними батьками та матерями. Окрім того наші діти – це наша старість. Правильне виховання своїх дітей це наша щаслива старість, погане виховання – це наше майбутнє горе, сльози та провина перед іншими людьми, перед суспільством.

Найбільш актуальними на сьогоднішній день є проблеми пов'язані з вихованням, адже деякі молоді батьки не в повній мірі розуміють якої шкоди вони завдають своїм дітям через «неправильне виховання», надаючи свій поганий приклад та неготовність до виконання найголовнішої функції, тобто функції виховання власних дітей.

Стабільність збереження основних характеристик виховного процесу залежить від ступеня стійкості й послідовності сімейного виховання, типу емоційного прийняття дитини, кількості й змісту вимог та заборон, виду контролю, рівня протекції, способів вирішення конфліктів [2].

Сімейне виховання є однією з форм виховання дітей, що поєднує цілеспрямовані виховні дії батьків з повсякденним впливом сімейного побуту. Сімейне виховання відбувається в процесі життя - у відносинах близькості, у справах і вчинках, які здійснює дитина. Зі своїх відносин до батька, матері вона засвоює перші обов'язки перед суспільством. У сім'ї дитина рано може привчається до праці. Під впливом сімейних принципів і всього сімейного укладу виховується твердість характеру, гуманізм, зосереджений розум. Саме в сім'ї дитина спостерігає й відчуває почуття любові до батьків і сама одержує від них цю любов і ласку.

Саме виховання має на меті підготовку людини до праці, до життя. Для цього необхідно, щоб діти були розумово розвинені, морально досконалі, фізично здорові. Сім'я є могутнім виховним засобом. Сімейне виховання, як будь-який організований процес передбачає певну цілеспрямованість, постановку конкретних завдань. Головною метою виховання дітей у сім'ї є всебічний розвиток особистості, що поєднує у собі духовне багатство, моральну чистоту й фізичну досконалість. Щоб вивчити можливі відносини між

дорослими й дітьми в сім'ях, необхідно знати існуючі стилі батьківського відношення до дітей. Батьківський стиль — це узагальнені, характерні, ситуаційно неспецифічні способи спілкування даного батька з даною дитиною, це образ дій по відношенню до дитини [1].

Нездатність батьків виробити сприятливу для розвитку дитини виховну позицію може призвести до глибоких порушень у стосунках з дітьми, до жорстокості стосовно них. Слід зазначити, що батьки переносять особистісні проблеми і проблеми у стосунках з іншими членами сім'ї на дітей переважно підсвідомо, найчастіше з глибоким переконанням, що саме так дитині роблять добро. Проте неадекватне ставлення батьків призводить до деформації особистості дитини, утрудняє можливості її самореалізації, актуалізуючи тим самим необхідність надання сім'ї психологічної допомоги [3].

Першочерговою психологічною і педагогічною проблемою, є відсутність єдиної стратегії виховання дитини, недооцінка періоду дошкільного віку в розвитку особистості, нерозуміння його цінності та унікальності, недостатня готовність батьків до виконання виховної функції. Причина цього криється в обмежених знаннях з вікової педагогіки, психології та фізіології і виявляється в недостатніх навичках спілкування з дітьми, у некритичному ставленні до особистості педагогічної діяльності, нездатності прогнозувати виховний процес у сім'ї та його наслідки. Макаренко говорив: «Виховання дітей - найважливіша галузь нашого життя. Наші діти - це майбутні громадяни нашої країни і громадяни світу. Вони творитимуть історію. Наші діти - це майбутні батьки й матері, вони теж будуть вихователями своїх дітей. Наші діти повинні вирости прекрасними громадянами, хорошими батьками й матерями. Але й це не все; наші діти - це наша старість. Правильне виховання - це наша щаслива старість,- погане виховання - це наше майбутнє горе, це - наші сльози, це - наша провина перед іншими людьми, перед усією країною».

Список використаних джерел

1. Бондар Л. С. Виховний потенціал як головна гуманістична цінність у теоретичній спадщині В. О. Сухомлинського. *Педагогіка і психологія : зб. наук. праць / за заг. ред. І. Ф. Прокопенко, В. І. Лозової.* Харків : ХДПУ, 1999. Вип. 10. Ч. 2. С. 8–13.
2. Зобенько Н. А. Особливості впливу сімейного виховання на поведінку дітей молодшого шкільного віку. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.* Серія: "Педагогічні науки", (3) (2018).
3. Поліщук В., Ільїна Н., Поліщук С. та ін. Психологія сім'ї / за заг. ред. В. Поліщука. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 239 с.

УДК 378:37.011.3-057.4:159.923.2(043.2)

БАРЧІЙ М.С., КОСТАК А.Ю.
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>